

سلامت روان در قوانین ایران

(بایدها و شایدها)

غفار محمدی

سحر صادقیان



۱۳۹۸

سرناسه:	صادقیان، سحر، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور:	سلامت روان در قوانین ایران (بایدها و شایدها) / سحر صادقیان، غفار محمدی.
مشخصات نشر:	تهران: نشر بید، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری:	۸۴ ص.
شابک:	۹۷۸ - ۶۲۲ - ۶۵۹۲ - ۷۵ - ۸
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
موضوع:	بهداشت روانی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع:	Mental health laws -- Iran
موضوع:	بهداشت روانی -- ایران
موضوع:	Mental health -- Iran
شناسه افزوده:	محمدی، غفار، ۱۳۶۱ -
رده‌بندی کنگره:	KMH۳۱۰۳
رده‌بندی دیویی:	۳۴۴/۵۵۰۴۴
شماره کتابخانه ملی:	۵۶۹۹۹۵۹



انتشارات بید

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، کوچه ...، پلاک ...

شماره ۲۷، واحد ۱۲

تلفن: ۰۹۰۲۴۸۶۸۹۵۶ - ۶۶۴۷۹۶۱۵ - ۶۶۴۳۵۰۲۷

سلامت روان در قوانین ایران

(بایدها و شایدها)

نویسندگان: سحر صادقیان - غفار محمدی

• چاپ اول: ۱۳۹۸ • شمارگان: ۵۰۰ نسخه • ناشر: بید

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۶۵۹۲ - ۷۵ - ۸

قیمت: ۱۶,۰۰۰ تومان

تمامی حقوق این اثر محفوظ است.

فهرست

پیشگفتار..... ۹

فصل اول کلیات سلامت روان

تعریف سلامت روان..... ۱۱
تاریخچه سلامت روان در جهان..... ۱۳
تاریخچه سلامت روان در اسلام و ایران..... ۱۸
دیدگاه‌ها و رویکردهای سلامت روان..... ۲۲
رویکرد اهداف..... ۲۴
دیدگاه راجرز..... ۲۴
رویکرد سازگاری..... ۲۵
رویکرد خودمختاری..... ۲۵
دیدگاه کیز..... ۲۶
رویکرد تعادل..... ۲۷
نظریه ویسینگ و وان دان..... ۲۷

فصل دوم پیشینه شناسی پژوهش

بررسی همه گیر شناسی در جهان..... ۲۹
همه گیر شناسی در ایران..... ۳۴

فصل سوم سلامت روان در قوانین ایران

حق سلامت روان در میثاق‌های جهانی..... ۴۰
سلامت در قوانین ایران..... ۴۲
سلامت روان و جایگاه آن در قوانین موضوعه ایران..... ۴۴
قانون اساسی..... ۴۴
قوانین کیفری..... ۴۶

۵۵	قانون مدنی.....
۶۰	مسئولیت مدنی.....
۶۱	منشور حقوق شهروندی.....
۶۲	آیین‌نامه اجرایی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.....
۶۲	قانون کار.....
	سیاستها و راهبردهای ارتقای سلامت زنان (مصوب جلسه ۶۱۳ مورخ ۸/۸/۱۳۸۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی).....
۶۳	
۶۵	قانون حمایت از کودکان و نوجوانان.....
۶۶	قانون حمایت از حقوق معلولان.....
۶۸	قانون سلامت روان.....
۷۴	وظایف قوا در قبال سلامت روان.....
۷۸	نتیجه‌گیری.....
۸۱	فهرست منابع و مطالعات.....

پیشگفتار

امروزه اعتقاد بر این است که با پیشرفت علم، صنعت و فن آوری، آمار بیماری های روانی نیز بالا رفته و بیش از پیش شاهد مشکلات و معضلاتی هستیم که بر جسم و روان انسان ها تأثیر می گذارد و آنها را در تطبیق و سازگاری با محیط خویش دچار مشکل می نماید. در توجیه افزایش آمار بیماری های روانی گفته می شود که بخشی از آنها به علت افزایش فشارهایی است که در محیط زندگی بشر به وجود آمده و بخشی دیگر به دلیل بالا رفتن سطح اطلاعات و آگاهی های افراد است. زیرا با افزایش سطح آگاهی ها، افراد حالات و رفتار خویش را بیشتر از گذشته مورد شناسایی قرار داده و مشکل یابی می کنند تا این طریق در صدد رفع آنها برآیند.

آن چیز که مورد اهمیت است آن است که مبتلایان به اختلالات روانی به عنوان عضوی از جامعه، نیازمند توجه و حمایت قانونگذار می باشند. چرا که به عنوان یک بیمار، باید حقوق و آزادی های فردی و کرامت انسانی شان به رسمیت شناخته شود و به این دلیل که یک بیمار روانی هستند نباید با آنان مانند مجرمین عادی که قرار می گیرند، معامی را نقض کرده اند، برخورد شود. از سویی دیگر، این دسته از مبتلایان به اختلالات روانی ممکن است دچار حالت خطرناک بوده و به آزادی و منافع دیگر افراد جامعه لطمه وارد آورده و نظم و امنیت اجتماعی را مختل نمایند. لذا قانونگذار باید با رویکردی تأمینی و حمایتی، در جهت حفظ منافع جامعه و حفظ حقوق و آزادی های فردی، تمهیدات لازم برای کنترل این دسته از مجرمین بیمار را ببیند. این نیاز مادی به نگرش و برخوردی دوگانه که بعضاً در تضاد با یکدیگر و در مقابل هم قرار می گیرند، مستلزم داشتن اطلاعات کافی نهادهای قانونگذاری از وضعیت و شرایط نگهداری و درمان مبتلایان به اختلالات روانی خطرناک در حین تقنین و از جانب قضات و سازمان زندانها و سایر دست اندر کاران قضایی در مرحله اجرای اجرا و اعمال قوانین و سیاست های پیشگیرانه و تنبیهی است. سیاستی که از یک طرف، داعیه ی حمایتی- درمانی دارد و از طرف دیگر، اقدامات بازدارنده و پیشگیرانه که نوعاً تأمینی و حفاظتی هستند را در دستور کار خود قرار می دهد.

در سال‌های اخیر، دیدگاه قانون‌گذاران بر حفظ حقوق بیماران مبتلا به اختلالات روانی متمرکز شده است که ماحصل آن را می‌توان لایحه قانون بهداشت روان دانست که فراتر از مراقبت و درمان افراد مبتلا به بیماری‌های روانی بوده و در حقیقت ساختاری قانونی است که ابعاد مهم سلامت روان از قبیل دسترسی به خدمات مراقبتی، بازتوانی، بازگشت بیماران به جامعه و پیشبرد بهداشت روان در دیگر بخش‌های جامعه را شامل می‌شود.

در کتاب حاضر تلاش شده است مباحث اساسی در بهداشت روان با زبانی ساده مورد بازتعریف قرار گرفت و قوانین سلامت روان مورد تحلیل قرار گیرد تا خوانندگان عزیز بتوانند از مطالب مندرج در این کتاب به صورت کاربردی استفاده نمایند.

مؤلفان